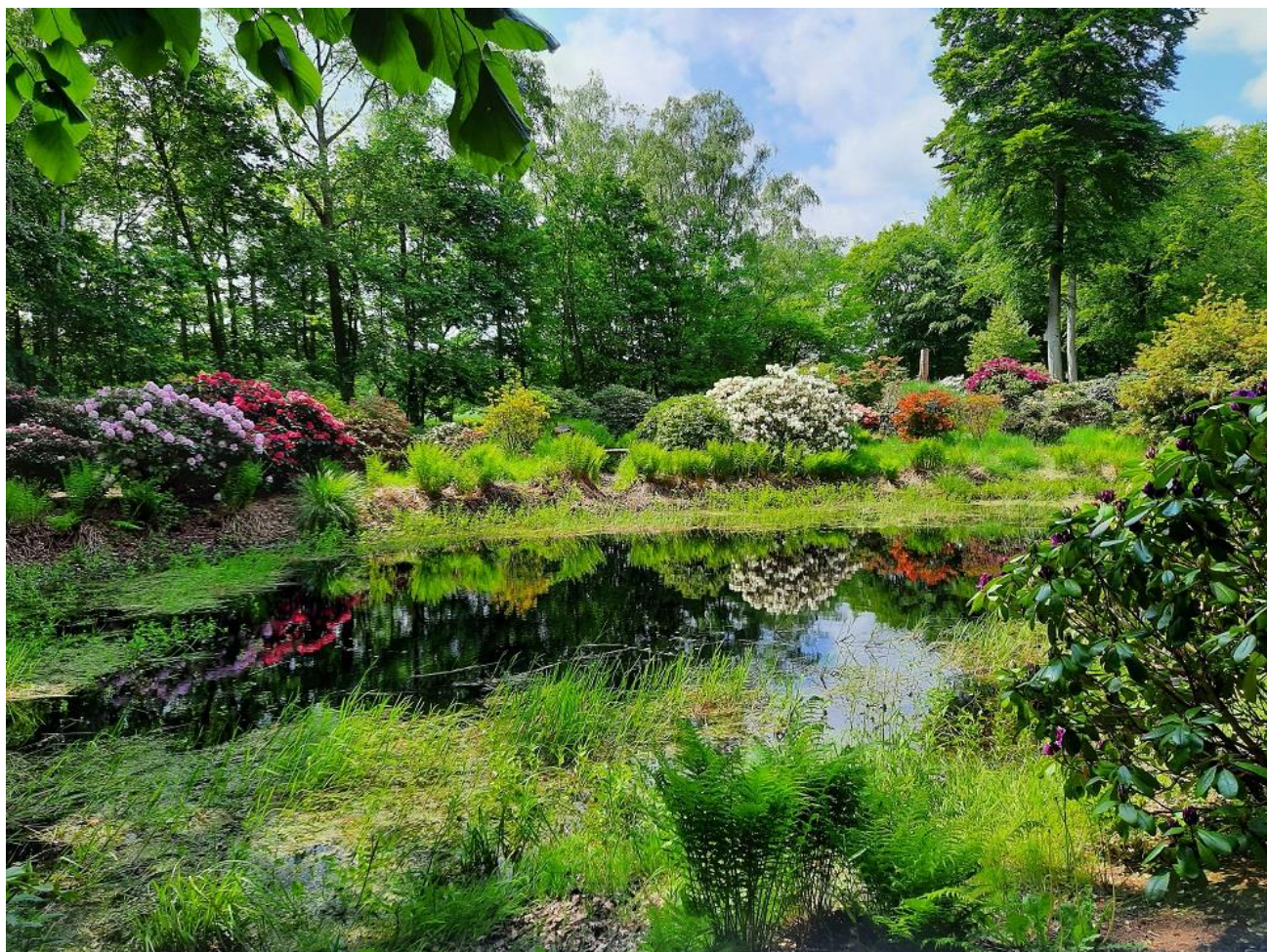

**Medlemsblad for
Foreningen NORDEN Fredensborg**

Nr. 87 august 2023

fredensborg.foreningen-norden.dk

Formandens klumme

Alfons Åberg besøger Nivaagaards Malerisamling

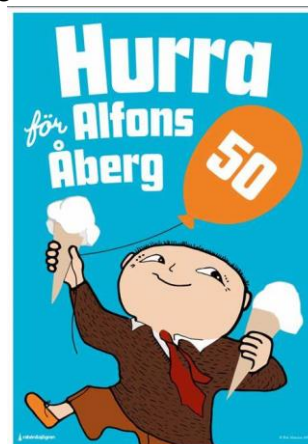
Jeg vil tro, at alle har læst og oplevet bøgerne og filmene om Alfons Åberg og hans far med børn eller børnebørn. Den livlige Alfons og hans tålmodige far er elsket af børn i mange lande.

For historierne er skrevet fra en børnevinkel og giver psykologisk fine portrætter af børn og voksne. Typiske situationer i en børnefamilies liv bliver skildret med lune og humor.

Sidste år var det 50 år siden, at den svenske journalist, forfatter og illustrator, Gunilla Bergström's populære bøger om Alfons så dagens lys. Det fejrer Malerisamlingen med en fin udstilling for børn og voksne.

På udstillingen kan man se Alfons' helikopter, biograf og et tegneværksted og på væggene ses originale tegninger til flere af de 25 bøger om Alfons.

Udstillingen kan ses til den 17. september.

Udgivet af Foreningen NORDEN

Fredensborg lokalafdeling

norden.fredensborg@gmail.com

cvr 32709745

Redaktion: Lisa Juhler

Ansvarshavende redaktør: Lisa Juhler

Oplag: 125 eksemplarer

Forsidefoto: Motiv fra Rhododendron-parken ved Nivaagaards Malerisamling

Foreningen Nordens bestyrelse:

Lisa Juhler, Kirkeskov alle 9, st, lejl.3

3050 Humlebæk ☎ 2251 0829

Jan Hellen, Bygvænget 826

2980 Kokkedal ☎ 4016 5105

Ina Laursen, Baunebjergvej 15 C

3050 Humlebæk ☎ 40346335

Bjørn Sandberg, Hvedevænget 48,

2980 Kokkedal ☎ 6130 2980

Kontingent:

Personligt medlemskab: 305 kr.

Husstandsmedlemskab: 400 kr.

Pensionist: 205 kr.

Pensionistpar: 250 kr.

Foreningens konto: Danske Bank

reg 1551 kontonummer 7107110

Livsbekræftende koncert med Rasmus Lyberth

Den grønlandske sanger Rasmus Lyberth havde et one-man-show i Nordatlantens Hus på Nordatlantens Brygge i København den 18. maj. Rasmus Lyberth er selvlært musiker og synger på grønlandsk. Han kom til København i 1969, hvor han begyndte at optræde. Han blev hurtigt populær pga sin kraftige og klangfulde sang. I 1974 udgav han sit første album.

Der er netop udkommet en dokumentarfilm om Rasmus Lyberth, "Grønlands stemme". Her fortæller han selv, samt venner og familie, om sit liv og karriere.

Rasmus er et meget livsglad og positivt menneske, og han vil gennem sine sange og musik bringe håb og glæde.

Ved Rasmus' one-man-show så vi først filmen og derefter sang, spillede og fortalte Rasmus. Hans sang er stadig stærk og klangfuld og det var et dejligt genhør med hans grønlandske stemme. Foto og tekst: lisa

Kommende arrangementer

**Torsdag den 17. august kl. 9.00-17.00 Mødested: Kulturstationen ved Humlebæk Station
Bustur til Kulturen i Lund.**

Vi skal besøge frilandsmuseet Kulturen. Vores bus tager os med færgen til Helsingborg og vi er i Lund kl. 11.00.

Her skal vi rundt i det store område med mange historiske bygninger, gårde og værksteder fra middelalderen frem til renæssance og barok.

Prisen er 300 kr. og inkluderer transport og entré til Kulturen.

Tilmelding senest den 10. august til Lisa Juhler, tlf. 22510829, mail

**Tirsdag den 26. September kl. 19.00 på Fredensborg Bibliotek
Foredrag af antropologen Anne Kirstine Hermann om „Imperiets børn“.**

Da FN blev til i 1945, pålagde forbundet lande med kolonier, at lægge en plan for koloniernes selvstændighed. Danmark havde intet ønske om, at opgive Grønland, så i stedet lagde man en plan for at gøre Grønland til en del af det danske rige – og dermed ikke en koloni. Planen lykkedes og det forsinkede Grønlands selvstændighed. Det har også været medvirkende til mange problemer for den grønlandske befolkning.

Anne Kirstine Hermann har skrevet „Imperiets børn“ og fortæller historien om Grønland fra 1945 til i dag.

Arrangeret i samarbejde med Fredensborg Bibliotekerne. Billetter a 40 kr (ikke-medlemmer 60 kr) bestilles/købes på fredensborgbibliotekerne.dk/arrangementer.

**Mandag den 13. November kl. 19.00 på Humlebæk Bibliotek
Skumringstid i Norden**

Årets tema er Jul i Norden og årets tekst er fra „Stargate – en julefortælling“ af den norske forfatter Ingvil H. Rishøi.

Teksten læses op af litteraturformidler Christine Fur Fischer.

Derefter underholder skuespiller og musiker Anders Ahnfelt-Rønne os med et musikalsk potpourri.

Der er dømt viser af Evert Taube, digte af bl.a. Piet Hein, Halfdan Rasmussen og Inger Hagerup, hyggelige anekdoter, og et kort eventyr af HC. Andersen. Lidt om den nordiske jul bliver der også plads til

ligesom harmonika'en er med under armen og vil glæde os med fine nordiske klange. Med Anders' optræden er der altid plads til humor og et underfundigt smil, og til tekster, der appellerer både til hjertet og til eftertanke.

Der er gratis kaffe og kage. Vin, øl og vand kan købes.

Skumringstid er arrangeret i samarbejde med Fredensborg Bibliotekerne. Billetter a 40 kr. (ikke-medlemmer 60 kr.) kan købes på fredensborgbibliotekerne.dk/arrangementer fra 1. september.

En dejlig sommerdag

Fredag den 26. maj havde vi arrangeret en omvisning på udstillingen Hornbæk & Arild på Nivaagaards Malerisamling

I anledning af Sveriges 500 år som selvstændig nation besøgte vi malerisamlingen, der findtil 11. Juni havde en udstilling om kunstnerkolonierne i Arild på Kullen og Hornbæk i Nordsjælland.

De to små fiskerlejer tiltrak i slutningen af 1800-tallet og i starten af 1900-tallet kunstnere, der søgte det fine lys og mange smukke motiver i landskab, kyst, hav og den lokale befolkning. Blandt de mange kunstnere var Holger Drachmann, P. S. Krøyer og Carl Fredrik Hill. I Arild, der ligger på østsiden af Kullen, mødtes kunstnerne i det populære gæstgiveri Mor Cilla.

Da fiskerlejerne blev populære blandt almindelige ferie- og badegæster søgte kunstnerne andre steder hen – blandt andet til Skagen. En del kvindelige kunstnere havde dog ikke så meget mod de nye gæster, så i begyndelsen af 1900-tallet var det kunstnere som Emilia Lönblad og Elisabeth Keyser man kunne finde i Hornbæk og Arild.

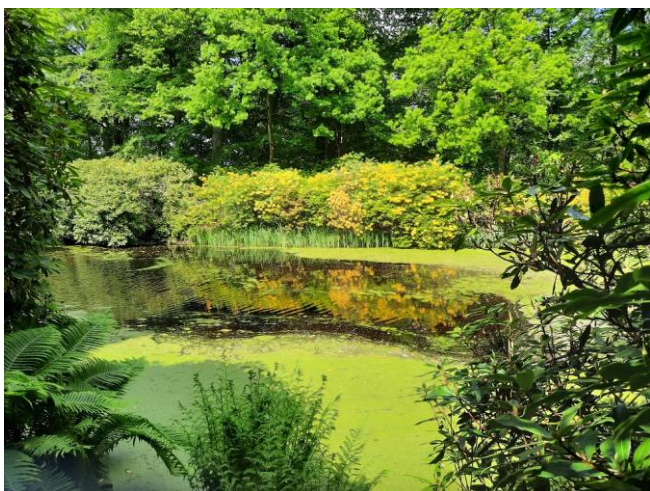
I 1910'erne og 1920'erne voksede en ny kunsterkoloni med kvindelige kunstnere frem i Horneby lige syd for Hornbæk. Her kom bla. Astrid Holm, Ebba Carstensen og Bertha Wegmann.

Foto herover:
P.S. Krøyer: Morgen ved Hornbæk Strand 1875

Foto herover:
Emilia Lönblads Portræt af Noemi Nilsson

I Arild kom i 1800-tallets slutning en del svenske kvindelige kunstnere. De havde siden 1864 haft adgang til det Svenske Kunstakademi, medens de danske kvinder først fik tilladelse i 1888.

Efter omvisningen spiste vi frokost i museets cafe. Vi sluttede dagen af med en tur i den rigt blomstrende rhododendronpark.

Rhododendronparken gemmer også på små maleriske vandhuller. *Tekst og fotos: lij*

I Johannes Ewalds fodspor

Vi var en gruppe medlemmer på byvandring med historikeren Kalle Kühlmann onsdag den 14. juni

Vi gik en tur i det gamle København i Johannes Ewalds (1743-81) fodspor. Vi startede turen ved Marmorkirken, der endnu stod som en ufærdig ruin på Ewalds tid. Men i palæerne i Bredgade og Amalienborg boede de magtfulde, de der havde tjent formuer på handel med bl.a. slaver og sukker.

Fotos herover:

Kalle fortæller om de rige og magtfulde i datidens København. Her foran Schimmelmans palæ, der i nutiden er kendt som Odd Fellow-palæet. Heinrich von Schimmelmann blev yderst velhavende på slaver og sukker i Vestindien. På Johannes Ewalds tid var der op til 30 slaver i palæet, som i datiden blev betragtet som de riges statussymboler. Jo flere sorte slaver, jo større rigdom og status.

På modsatte hjørne lå et andet stort palæ ejet af velhavere, der yndede at feste og også gerne inviterede Johannes Ewald til at underholde med lejlighedsdigte og sange. Johannes Ewald deltog gerne og hyppigt i gilderne, hvor der skænkede rigeligt med vin.

Herefter gik turen over Kongens Nytorv, det Kongelige Teater, Hvids Vinstue og Wessels Kro. Undervejs fik vi mange skandaløse og morsomme beretninger om Ewald og samtidens rige såvel som fattige slyngler. Vi sluttede af ved mindestenen for Herman Wessel og Johannes Ewald på pladsen ved Rundetårn og Trinitatis Kirke. Johannes Ewalds far var præst ved kirken og Johannes ligger begravet på pladsen, der engang var kirkegård.

Efter byvandringen gik vi på Gråbrødre Torv og fik en dejlig frokost på Peder Oxe.

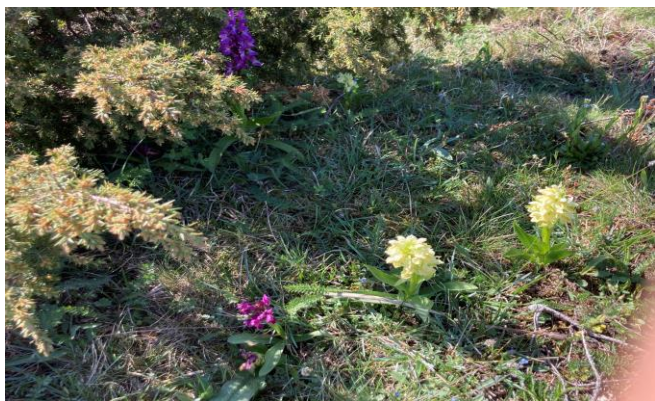

Tekst og foto: LIJ

Gensyn med Öland

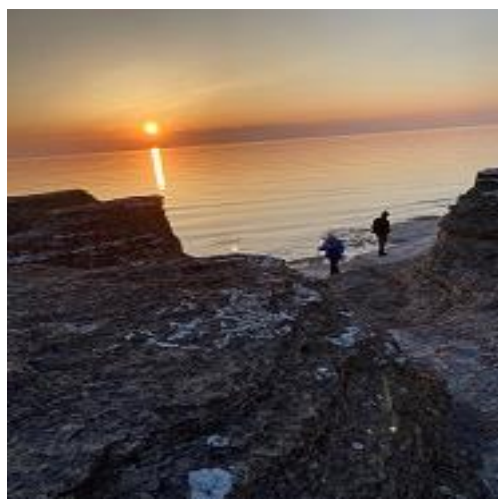
I 2008 var foreningen på tur til Öland. Nu har vores medlem Bodil Dalgaard og hendes mand sammen med venner været på den smukke svenske ø. Her deler hun nogle oplevelser med os:

Er man til oplevelser i det fri og interesseret i botanik, geologi og historie, kan det anbefales at besøge Öland, som ligger en halv dagsrejse herfra i bil eller med tog.

Blomstrende orkideer, vi fandt en app, der både kunne vise de svenske navne og udspringstidspunkt

Sidst i maj begav vi os på en forårssmuk biltur gennem Skåne og Blekinge videre over den flotte Kalmarsundbro, og nordpå ad Vestvejen mod Löttorp, hvor vi sammen med nogle venner indlogerede os på et pensionat tæt ved øens største sø, Hornsjön, med de skulpturlignende rauker, (porøse klipper slebet af vind og vejr).

Omkring søen findes forskellige afmærkede vandreture og her oplevede vi årets første *orkideer i blomst*, mange af deltagerne havde glæde af deres stavgangsstave på den porøse kalkstens undergrund. En anden travetur, gik gennem Horns Kungsgårds Naturreservat, der er rigt på fugle og fauna samt historiske ruiner og skibssætninger.

På en heldagstur sydpå til **Stora Alvaret**, der er Verdens største af sin art og på UNESCO's Verdensarv liste, (flad klippegrund med kalkstensslette og unikke, sjældne plantevækster) her må gås eller cykles på stier af forskellige længder, vi nød fuglesangen, og fulgte varder på rundturen. Der findes mange forskellige indgange med P-pladser, som er forsynet med fine forklaringer på landskabet og stilængder. Vi fandt både ruiner fra Vikingetiden og ved **Frösslunda** lå källarbacker – kartoffelkældre fra beg. af 1800-tallet, da man stadig udnyttede området til beboelse.

Hjemturen til pensionatet gik ad den smukke Østkystvej, der bærer præg af det gamle landsbyfællesskab, da gårdene ikke blev udskiftet. Her beundrede vi de mange gamle vindmøller, som er Ølands kendetegn, ligesom specialiteten ”kroppkakor”, som sælges i cafeerne.

Kartoffelkælder

På *Borgholms slotsruin* fik vi præsenteret slottets blodige historie gennem en app, mens vi passerede gennem de mange afdelinger af de restaurerede ruiner, der kendes tilbage fra 1200-tallet og involverede flere danske regenter

Der blev også tid til at pakke pensionatets rigelige matboxe ud og nyde udsigten over Kalmarsund. og øen Blå Jungfrun

Vi ser frem til at vende tilbage for at udforske flere af øens seværdigheder på en ny forårstur inden turistsæsonen!

Inden turen havde jeg læst Johanna Mo's spændende krimithologi fra Øland og kunne nikke genkende til lokaliteterne bl.a Gårdby og Färjestaden!

Tekst og foto: Bodil Dalgaard

Kulturmøde på Mors den 24. til 26 august

Igen i år afholdes der Kulturmøde på Mors. Kulturmødet er blevet en velbesøgt begivenhed og landsforeningen deltager også med en stand.

I år deltager Foreningen NORDEN med en paneldebat på en af de mange scener, hvor landsformand Lars Barfoed, Mogens Jensen (S) og Christian Friis Bach (R) udfordres af tv-journalisten Clement Kjærsgaard om udfordringer i det nordiske samarbejde.

Arrangementet hedder: **NORDISK KULTUR OG SPROG - TO UADSKILLELIGE STØRRELSER?**

Det foregår fredag den 25. august kl. 14.30-15.30 på Musikværket, 2. sal, KulturPladsen

Læs mere her: <https://program.kulturmodet.dk/events/87977>

Sidste år samlede Kulturmødet ca. 32.000 deltagere fra det meste af landet til de mere end 500 aktiviteter over de tre dage, arrangementet varer.

Kulturmødet er en national begivenhed, men med globale dagsordener. I 2023 rækker vi derfor ud til vores nordiske naboer med et nyt ambitiøst nordisk program, der bidrager med nordiske erfaringer og perspektiver på årets seks temaspor. Det gør vi, fordi vi tror på, at Norden som værdifællesskab har et kæmpe potentiale i en bæredygtig fremtid. Vi spørger derfor – hvad kan vi lære af hinanden?

Du kan finde hele programmet

her: <https://program.kulturmodet.dk/events>